

ALKE -laki/valtion ja maakuntien välinen neuvottelumenettely

MYR § 17

Aluekehitys- ja kasvupalvelulain antaminen eduskunnalle on siirtynyt. Laki on kesällä laintarkastuksessa ja lainsäädännön arviointineuvostolla tarkistettavana ja annetaan eduskunnalle lomakauden jälkeen. Kasvupalvelujen sisältöluonnokset ovat lausuntokierroksella 19.6. saakka. Niiden valmistelu jatkuu lausuntojen pohjalta elokuussa ja lait on edelleen tarkoitus tuoda eduskunnan käsittelyyn syysistunto-kaudella. Lausunnoilla olevassa lakiluonnoksessa alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista (www.tem.fi/lausuntopyynnot) esitetään uutta eri toimijoiden yhteistyöhön pohjautuvaa aluekehittämisen järjestelmää. Tässä keskeisenä elementtinä on uusien maakuntien ja valtion yhteistyö aluekehittämisessä.

Aluekehittämisen osalta suurin periaatteellinen muutos tapahtuu maakuntauudistuksen vuoksi: valtion ja tulevien maakuntien (itsehallinto) suhde ja vuorovaikutusprosessi tulee määritellä uuden tilanteen mukaiseksi. Aluekehitysvastuu muodostuu kolmitasoiseksi: valtio (vastaa koko maan alueellisesta kehityksestä), maakunnat (oman alueensa aluekehitysviranomaisia) ja kunnat (vastaavat oman alueensa elinvoimasta yleisen toimialansa mukaisesti). Kasvupalveluille ja alueiden kehittämiselle voidaan jatkossakin vahvistaa valtioneuvostossa joko erilliset tai yhteiset valtakunnalliset tavoitteet ja niitä varten olisi alueiden uudistumisen neuvottelukunta.

Valtion ja maakuntien yhteistyötä toteuttamaan luotaisiin menettely, jonka avulla useiden ministeriöiden toimialaan kuuluvasta alueiden kehittämisestä käytäisiin vuosittain keskustelut alueiden kehittämisen tavoitteista ja sen toimeenpanosta. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaisi keskustelujen valmistelun koordinoinnista. Tämän keskustelun tuloksia hyödynnettäisiin maakuntalain mukaisessa valtion ja maakuntien neuvottelussa, joka liittyy julkisen talouden suunnitelmaan ja sen toteutumiseen. Laissa olisi myös säännökset palvelujen saataavuuden ja rahoituksen riittävyyden arvioinnista, valvonnasta ja ohjauksesta sekä hallintolain soveltumisesta kasvupalvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen.

Suunnitteilla oleva valtion (ministeriöiden) ja maakuntien yhteistyö perustuisi ministeriöiden ja maakuntien yhteiseen valmisteluun ja vuorovaikutukseen, jota varten virallisina foorumeina toimisivat aluekehittämisen strategisena linjaajana toimiva neuvottelukunta, sekä operatiivisempi, asioita valmisteleva työryhmä tai sihteeristö. Vuosittain käytäisiin maakuntien ja valtion aluekehittämistä koskevat kes-

kustelut. Näiden tarkoituksena olisi - perustuen aluekehittämisen tilannekuvaan, valtioneuvoston aluekehittämisspätökseen sekä maakuntien strategioihin ja ohjelmiin, muodostaa yhteistä tahtotilaa aluekehittämisestä. Keskusteluissa käsiteltäisiin aluekehittämiseen keskeisesti vaikuttavia, laaja-alaisia ja useita hallinnonaloja koskevia ilmiöitä ja uudistuksia. Keskustelut käytäisiin loppuvuodesta ja ne osaltaan pohjustaisivat valtion ja maakuntien taloutta koskevia JTS-neuvotteluja (maakuntalaki) alkuvuodesta. Keskustelujen laajuus ja käsiteltävät asiat sekä eri ministeriöiden osallistuminen voivat vaihdella tilanteen mukaan.

Aluekehityskeskustelujen prosessin tarkempi määrittely ja ensi syksynä alkava pilotointi on parhaillaan valmistelussa. Valmistelua varten on asetettu työryhmä ja pilotointisuunnitelma valmistuu elokuussa. Neuvotteluprosessin simulointiin osallistuminen on tarkoitus hoitaa maakuntauudistuksen väliaikaisen toimielimen koordinoimana. MYR:n ja muiden toimijoiden osallistuminen maakunnan kehityksen tilannekuvan ja neuvottelukysymysten valmisteluun on välttämätön. Neuvottelumenettely ja siihen valmistautuminen maakuntatasolla tulee suoraan kytkeytymään maakuntaohjelmaan ja siinä linjattuihin tavoitteisiin.

Erillisliitteenä ALKE valmistelun esittely.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi.